

Lausunto

24.2.2026

VN/29411/2025
VN/29411/2025-VM-6

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lainsäädännöksi tuotesektorisääntelyn uudistamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki, joka koskee eräiden tuotteiden saattamista markkinoille sisämarkkinoiden hätätilan aikana. Esityksen tarkoituksena on antaa EU:n sisämarkkinoiden hätätilaa koskevan säädöspaketin asetuksen (EU) 2024/2748 ja direktiivin (EU) 2024/2749 edellyttämät kansalliset säännökset. Säädöspaketin tarkoituksena on mahdollistaa soveltamisalaan kuuluvien olennaisten tuotteiden nopea ja turvallinen markkinoille saattaminen poikkeuksellisissa kriisitilanteissa. Euroopan unionin neuvosto voi asetuksen (EU) 2024/2747 (IMERA) nojalla komission ehdotuksesta ottaa käyttöön sisämarkkinoiden hätätilavaiheen ja nimetä tietyt tuotteet kriisin kannalta olennaisiksi tavaroiksi. Säädöspaketilla pyritään varmistamaan sisämarkkinoiden normaali toiminta, mukaan lukien tavaroiden, palvelujen ja henkilöiden vapaa liikkuvuus, ja takaamaan kansalaisten, yritysten ja viranomaisten kannalta kriittisten tavaroiden ja palvelujen saatavuus.

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Suomenkielisessä luonnoksessa nykytilan kuvauksessa on *kappaleessa 3.2. Ahvenanmaa* kuvattun mukaan Ahvenanmaan huoltovarmuus tuotesektorilainsäädännön osalta kuuluu osin maakunnan ja osin valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Edelleen kappaleessa kuvattun mukaan huoltovarmuusvastuun ratkaisee tilanteen olosuhteet ja se, kuuluuko kyseinen sektori Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan vai valtakunnan toimivaltaan. Kyse on siis jaettuun toimivaltaan kuuluvista asioista, joissa mitä todennäköisimmin tehdään jo yhteistyötä. Nykytilaa tältä osin ei ole kuvattu, eikä luonnoksesta käy ilmi, mitkä ovat Ahvenanmaan maakunnassa toimivaltaisia viranomaisia.

Luonnos hallituksen esitykseksi on Lausuntopalvelu.fi:ssä vain suomeksi. Ruotsinkielisessä versiossa on ainoastaan esityksen pääasiallinen sisältö sekä pykälät. Tämä ei mahdollista Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten osallistumista tai edes riittävää tiedon saantia valmistelusta. Kappaleessa 3.2. todetaan, että maakunnalle erityisen tärkeästä valtakunnan laista on itsehallintolain 28 §:n 2 momentin mukaan hankittava maakunnan lausunto ennen sen säätämistä. Valmistelusta kerrovassa kappaleessa 1.2. ei ole mainittu yhteyksiä Ahvenanmaalle.

Esityksen pääasiallisen sisällön mukaan tämän esityksen taustalla on EU:n sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja hätätilaa koskeva säädöspaketti, joka sisältää asetuksen (EU) 2024/2747, asetuksen (EU) 2024/2748 sekä direktiivin (EU) 2024/2749. Näillä säädöksillä luodaan unionin tasolla mekanismi, jonka avulla voidaan kriisitilanteessa varmistaa tavaroiden vapaa liikkuvuus ja nopea saatavuus erityisesti tuotteiden osalta, jotka ovat välttämättömiä terveyden, turvallisuuden tai kriittisten

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

VN/29411/2025-VM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: